

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Посл.бр. Гж-3921/13
Дана: 11.12.2013.г.
НОВИ САД

У И М Е Н А Р О Д А !

Апелациони суд у Новом Саду, у већу судија Јулијане Будинчевић, председника већа, Вере Кнежевић Мандић и Душка Перичина, чланова већа у правној ствари тужилге-противтужене **АА**, из ..., коју заступају пуномоћници Соња Хаџи Борјановић, Рајко Вукмировић и Бранка Војновић, адвокати у Новом Саду, против туженог-противтужиоца **ББ** из ..., и тужених **ВВ** из ..., и **ГГ** из ..., које заступају пуномоћници Зоран Илић, адвокат у Београду и Мирко Рапајић, адвокат у Новом Саду, ради утврђења и деобе брачне сутековине, одлучујући о жалбама странака, изјављеним против пресуде Вишег суда у Новом Саду, посл. бр. П-161/10 од 27.06.2013.г, и о жалби тужилге изјављеној на решење Вишег суда у Новом Саду, посл. бр. П-161/10 од 22.07.2013.г, на седници већа одржаној дана 11.12.2013.године, донео је

П Р Е С У Д У

Жалба тужилге-противтужене **АА** се **ОДБИЈА**, па се пресуда Вишег суда у Новом Саду, посл. бр. П-161/10 од 27.06.2013.г у побијаном одбијајућем делу одлуке о примарном и евентуалном тужбеном захтеву и решење истог суда посл. бр. П-161/10 од 22.07.2013.г, **ПОТВРЂУЈУ**.

Жалба туженог-противтужиоца **ББ** се **ДЕЛИМИЧНО УСВАЈА**, па се првостепена пресуда у побијаном одбијајућем делу одлуке о противтужбеном захтеву којим је тражено утврђење да је стан у ..., ... бр..., саграђен на парц.бр. ... подброј ..., к.о. ... брачна сутековина **АА** и **ББ** у једнаким деловима, **УКИДА** и противтужба **ББ** у наведеном делу **ОДБАЦУЈЕ**.

У преосталом побијаном одбијајућем делу одлуке о противтужбеном захтеву, којим је одбијен захтев туженог-противтужиоца **ББ** да се утврди да је по основу стицања у браку са тужилгом-противтуженом сувласник у једнаким деловима на четворособном стану број ... у ..., ..., површине 102 м², под парц.бр. ..., уписан у Л.Н. бр. ... к.о. ..., као и на покретним стварима ближе наведеним у изреци првостепене пресуде, као и у одлуци о трошковима поступка у односу на овог туженог-противтужиоца, жалба туженог-противтужиоца **ББ** се **ОДБИЈА** и првостепена пресуда у наведеном делу **ПОТВРЂУЈЕ**.

Жалба тужених ВВ и ГГ се **УСВАЈА**, одлука о трошковима садржана у првостепеној пресуди **ПРЕИНАЧУЈЕ**, и тужилга АА се обавезује да туженима ВВ и ГГ, на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 733.875,00 динара, у року од 15 дана под претњом извршења.

Образложење

Побијаном пресудом је одбијен примарни тужбени захтев, којим је тужилга-противтужена (у даљем тексту тужилга) тражила да се утврди да заједничку имовину по правном основу стицања заједничким радом, чине некретнине: пословностамбена зграда у ..., ..., уписана у лист непокретности број ... к.о. ..., саграђена на парц бр. ...; пословни простор у ..., улица ... бр. ..., уписан у лист непокретности број ... к.о. ..., саграђен на парц.бр. ..., зграда бр. ... магацин, објекат изграђен без одобрења за градњу, зграда бр. ... објекат пословних услуга-надстрешница, објекат изграђен без одобрења за градњу, зграда бр. ... објекат изграђен без одобрења за градњу, зграда бр. ... објекат пословних услуга-надстрешница; пословни простор бр. ... у приземљу у ..., улица ... - вангрунтовно власништво, уписан у лист непокретности бр. ... к.о. ..., саграђен на парц.бр. ... и стамбено пословне зграде 1,2 и 3 у ..., улица ... бр. ..., уписане у лист непокретности бр. ... к.о. ..., саграђене на парц. бр. ..., да се утврди да је тужилга својим радом и улагањем у стицању наведених некретнина учествовала са $\frac{1}{4}$ дела те да се тужени обавезу да су дужни трпети да се тужилга по основу ове пресуде укњижи у $\frac{1}{4}$ дела сувласништва на описаним некретнинама у РГЗ и другим јавним књигама, уз обавезу тужених да јој надокнаде трошкове поступка, а све у року од 15 дана под претњом извршења.

Одбијен је и евентуални тужбени захтев, којим је тражено утврђење да је тужилга учествовала у стицању некретнина побројаних у примарном захтеву са $\frac{1}{4}$ дела, те да се одреди деоба стечене имовине на тај начин што би се тужилги признало право сувласништва на $\frac{1}{2}$ дела пословностамбене зграде у, уписане у лист непокретности број ... к.о. ... и саграђене на парц бр. ..., уз обавезу туженог ВВ да трпи да се тужилга на основу ове пресуде укњижи у РГЗ и другим јавним књигама у року од 15 дана под претњом извршења, те којим је тражено да се тужени обавезу да тужилги солидарно исплате на име накнаде штете 12.000.000,00 динара са законском затезном каматом и трошковима поступка, у року од 15 дана под претњом извршења.

Првостепеном пресудом је одбијен и противтужбени захтев, којим је тужени-противтужилац (у даљем тексту тужени) ББ, тражио да се утврди да брачну сутековину у једнаким деловима њега и тужилге АА, чине стан у ..., ... бр. ..., саграђен на парц.бр. ..., подброј ... к.о. ..., четворособан стан бр. ... у ..., ..., пов. 102 м2, парц.бр. ... уписан у л.н. ... к.о. ..., те покретне ствари ближе побројане у изреци првостепене пресуде на коју се упућује ради избегавања сувишног понављања, као и захтев за накнаду трошкова поступка, и одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Решењем посл.бр.П 161/10 од 22.07.2013. године, тужилга је одбијена са захтевом да буде ослобођена од плаћања судске таксе.

Тужилџа је поднела жалбу против одбијајућег дела примарног и евентуалног тужбеног захтева и против решења којим је одбијена њена молба за ослобађање од плаћања судске таксе, из свих разлога прописаних одредбом чл. 360 ЗПП (Сл.гласник РС бр.125/2004 и 111/2009).

Тужени ББ поднео је жалбу против одбијајућег дела одлуке о противтужбеном захтеву, из свих разлога прописаних одредбама чл. 360 ЗПП, а сви тужени поднели су жалбу против одлуке о трошковима поступка.

Жалба тужилџе није основана.

Жалба туженог ББ је делимично основана.

Жалба тужених ВВ и ГГ је основана.

Испитујући првостепену пресуду у смислу одредбе чл. 372 ст.2 ЗПП, другостепени суд налази да првостепена пресуда у одлуци о тужбеном захтеву и у потврђеном делу одлуке о противтужбеном захтеву, није захваћена битним повредама одредаба ЗПП из чл. 361 ст.2 т.1,2,5,7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, да је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање материјално право правилно примењено, сем у одлуци о трошковима поступка у односу на тужене ВВ и ГГ, док је првостепена пресуда у делу којим је одлучено о противтужбеном захтеву у односу на некретнину у ..., захваћена битном повредом одредбе чл.361 ст.2 т.2 ЗПП.

Првостепеном пресудом је утврђено да се тужилџа АА и тужени ББ познају од 80-их година, када је тужилџа, која је била запослена у Управи прихода, била референт за радњу овог туженог, да су марта ... године почели да живе заједно, да тужилџа из претходног брака има двоје деце, а тужени једно. У време када су тужилџа и тужени ББ засновали заједницу живота, тужилџа је живела у изнајмљеном стану у ... у површини од 110 м2, са родитељима који су били у пензији и са децом из првог брака, а закуп за изнајмљени стан је плаћан од средстава које су добијали од издавања стана у ... улици, који је био у власништву мајке тужилџе.

У то време, нико од странака није имао ништа од непокретне имовине на свом имену.

Према даљем утврђењу првостепеног суда, ... године је рођено прво заједничко дете АА и ББ, син ДД, па како је то тужилџи било треће дете, искористила је законску могућност да на породилском одсуству буде две године. Дана ... године АА и ББ су закључили брак, а ... године им се родила ћерка ЂЂ, када је тужилџа поново искористила могућност да две године буде на породилском боловању, с обзиром на то да је тужени ББ имао сина из претходног брака и ЂЂ је била његово треће дете.

Тужилџина мајка је претежно обављала кућне послове и бринула се о деци супружника ЕЕ, а живела је или са њима у заједничком домаћинству, или у комшилуку. Тужилџа је учила са децом и водила их на разне активности, викендом је кувала, спремала, пеглала. По потреби су ангажоване и кућне помоћнице које су обављале кућне послове и чувале децу. Тужени ББ је децу

водио у обданиште, на спортове и остале активности, и то када је имао слободног времена.

Првостепени суд надаље утврђује да се тужилца у ... запослила ... године, да је њен бивши супруг плаћао дечије издржавање, а њени родитељи су примали пензију. Упоредо са послом у ..., тужилца је приватно обављала послове регистрације и књиговодствене послове за радње и фирме, заједно са колегиницом ЖЖ, која је имала регистрован биро за књиговодство. Тим послом се бавила до краја ... године и на тај начин је зарађивала око 300,00 ДЕМ месечно. Обављајући наведене послове за фирме које су се бавиле производњом венецијанера, тракастих завеса и сл. тужилца је видела ко су им били добављачи репроматеријала и дилери продаје, о чему је извештавала туженог ББ. Првостепени суд утврђује и да је, поред наведеног, тужилца, везано за делатност тужених, обављала споредне административне послове као што су регистрација њихових радњи, пријављивање радника, и проналазила је раднике за потребе радњи. Такође је проналазила и купце за готове производе и дилере за продају готових производа за подручје ван ..., а уз помоћ куме ЗЗ и њеног супруга ИИ, преко фирме ИИ, који је за то добијао провизију. Производи су пар година продавани и посредством рођеног брата тужилце ЈЈ, који је за свој посао добијао провизију.

Од стране тужених је отворано и затворано више радњи, ради коришћења погодности плаћања пореза у паушалном износу.

Према даљем чињеничном утврђењу првостепеног суда, тужилца је у ... била запослена до ... године, када је прешла у ..., власништво КК, где је као комерцијалиста радила до ... године, да би од ... године до ... године, била запослена као менаџер у пансиону ..., где је радила на организацији посла и пословања; од ... године до ... године је била пријављена у ..., од ... године до ... године у

У свим наведеним фирмама, тужилца је за свој рад, остваривала зараду.

Тужени ББ је још ... године основао радњу за обављање делатности израде металне галантерије, израде предмета од пластичних маса и вештачких смола, под називом ..., са седиштем у Зараду је улагао у производњу. Након заснивања заједнице живота са тужилцом, производио је и делове за венецијанере, затим тракасте завесе и готове производе. Нон-стоп је био на терену, ради набавке репро-материјала, монтирања производа, продаје. Тужилца га је често пратила, а у радњи туженог ББ је контролисала особу која је радила послове рачуноводства.

Решењем Градске управе, Секретаријата за привреду од 22.08.1995. године, промењен је назив ... и он је регистрован под новим називом ..., на адреси ..., који је радио до ... године. Новац који је остварио пословањем радње, ББ је улагао у даљу производњу. Ова радња је затворена ... године.

Браћа туженог ББ тужени ВВ и ГГ, су према утврђењу првостепеног суда производили нешто слично, али не исто, јер постоји много типова завеса венецијанера. Имали су самосталне занатске радње, које су повремено биле на истој адреси као и ... туженог ББ (у родитељској кући), док нису купили своје некретнине или их изнајмили, као што је нпр. изнајмљена хала од

Родитељска кућа тужених је током трајања брака срушена и на њеном месту је ... године изграђена нова кућа. Радионица је била у дворишту куће, у гаражама, а изнад гаража су биле канцеларије.

Тужени ВВ је од ... године имао регистровану радњу. ... године је регистровао радњу под називом ..., коју је затворио, да би потом регистровао нову ..., која је радила до ... године. Једно време је живео у ..., где је имао стан у власништву и где се бавио међународном трговином.

Тужени ГГ је ... године регистровао ..., која се у почетку бавила производњом светлећих реклама, а касније израдом металне и пластичне галантерије. После затварања ове радње, имао је радњу ..., која се бавила истим послом као и прва, а која од ... године више не постоји.

Пословно-стамбена зграда у ..., ..., уписана је у лист непокретности број ... к.о. ..., и саграђена је на парц бр....; пословни простор у ..., у улици ..., уписан је у лист непокретности број ... к.о. ..., саграђен је на парц. бр. ...; зграда бр. ... магацин, је изграђен без одобрења за градњу; зграда бр. ... је објекат пословних услуга-надстрешница и изграђен је без одобрења за градњу; зграда бр. ... је објекат пословних услуга-надстрешница, изграђен је без одобрења за градњу, у власништву је туженог ВВ у 2/3 дела и ... у 1/3 дела; пословни простор бр. ... у приземљу у ..., улица ..., уписан је у лист непокретности бр. ... к.о. ..., саграђен је на парц. бр. ... вангрунтовно је власништво ВВ у целости; стамбено пословне зграде 1,2 и 3 у ..., улица ..., уписане су у лист непокретности бр. ... к.о. ..., саграђене су на парц. бр. ... и власништво су ВВ у целости.

Између супружника ЕЕ са једне стране и тужених ВВ и ГГ, није постојала породична заједница.

Приватно предузеће ..., са седиштем у ..., ... је основано ... године, али није радило до ... године. једини оснивач предузећа био је ВВ. У међувремену је ово предузеће пререгистровано у ..., а тужени ВВ је ... године један део свог оснивачког удела продао ББ и ГГ, да би ... године ББ изашао из овог предузећа. Седиште ове фирме је касније пресељено на адресу ..., ..., као сувласници су уписани ВВ са 70% удела и ГГ са 30% удела. Књиговодство у ... је водила ЛЛ.

У међувремену, КК је основала ... која је почела са радом ... године. Ова радња није била идентична са радњом коју је под истим именом ББ раније основао и која је пословала под именом

Радња ... пансион , ..., са делатношћу: остали смештај за краћи боравак-преноћиште са доручком, основана је на име оца тужених ЉЉ, а почела је са радом ... године. Касније је пререгистрована у ... гарни хотел, који је престао да постоји ... године.

У међувремену, одлуком о оснивању једночланог друштва ..., од ... године, тужени ВВ је основао именовано привредно друштво, а одлуком о првим изменама и допунама Одлуке о оснивању једночланог ... од ... године, пренео је оснивачка права на ББ.

ББ, ГГ и ВВ су ... године, закључили Споразум о намерама, у коме у чл.1 утврђују да наведеним споразумом желе да утврде међусобне принципе поделе заједничке имовине која се састоји од покретне и непокретне имовине и права који простичу из оснивачких права фирми ... и ..., као и методологију и временски оквир коначне реализације договореног. Чл.2 регулишу да ће имовину делити по принципу да ће сваком учеснику споразума припасти 1/3 дела имовине која је предмет споразума. Учесници споразума уговарају да ће издвојити део који ће припасти ББ, на име његових 1/3 дела целокупне заједничке имовине коју је немогуће физички поделити, тако што би ББ припао објекат у ... (Зграда у којој је ...), а он ће власништво на наведеном објекту пренети на своје троје деце, сваком 1/3 дела, док ће на њега бити укњижено право доживотног плодуюживања. Уколико вредност наведеног објекта буде прелазила вредност 1/3 дела целокупне имовине, ББ ће исплатити вишак вредности ГГ и ВВ, а уколико та вредност буде мања у тренутку закључења споразума, њему ће друга два учесника споразума исплатити разлику вредности. Чл. 3 наведеног споразума, учесници споразума сагласно констатују да предмет утврђивања вредности заједничке имовине чине објекат у ... у ..., са целокупним инвентаром, прозно-пословни објекат у ... у ..., који користи предузеће ... са целокупном опремом, стање залиха репроматеријала и готових производа ... по књиговодственим ценама на дан процене, објекат у ... у ...- пословно производни објекат који се води на имену ГГ, објекат у улици ... у ...- пословни објекат са опремом и инвентаром. Чл.4 су се учесници споразума договорили да ће у року од 5 дана од сачињења споразума, ББ и ВВ сачинити споразум према коме ће сва основачка права на ... бити пренета на ББ, док ће оснивачка права ББ из ... бити пренета на ГГ и ВВ у једнаким деловима, уз истовремени престанак радног односа ББ у ... и заснивање радног односа у Наведени споразум није оверен пред судом.

Првостепени суд утврђује да је изградња зграде хотела ... започета ... године, а завршена је ... године.

Дана ... године, закључен је купопродајни уговор између ММ и НН као продаваца и ЊЊ, мајке тужилге, као купца, по коме је ЊЊ купила једнособан стан површине 31,42 м² у ... у Наведени стан су купили родитељи тужилге да би се доселили из ..., међутим, између уговорних страна је вођен спор око исплате купопродајне цене, коју је ЊЊ исплатила ... године, након чега је наведени купопродајни уговор раскинут и сачињен је нови купопродајни уговор, према коме је као купац предметног стана тужилга АА.

Надаље, дана ... године је закључен купопродајни уговор између ОО и млт. ПП као продаваца, АА као купца и ЊЊ као будућег носиоца права плодуюживања на трособном стану у ..., површине 72,82 м², за купопродајну цену од 700.000,00 динара. Према утврђењу првостепеног суда, средства за куповину предметног стана обезбеђена су од новца добијеног продајом стана у ... и од средстава родитеља тужилге.

Дана ... године, закључен је купопродајни уговор између РР из ... као продавца, АА као купца и ЊЊ као плодуюживаоца четворособног стана површине 102,32 м², бр. ... на ... по цени од 2.100.000,00 динара. Наведени стан је уписан у ЛН ... к.о. ..., власништво је тужилге у целисти, са правом доживотног плодуюживања њене мајке ЊЊ. Према утврђењу првостепеног суда, средства за куповину предметног стана су обезбеђена продајом стана у ...

и из средстава родитеља тужилге, а у стану су живели мајка тужилге и тужилгина два сина из претходног брака, све до смрти мајке тужилге ... године.

У међувремену је ... године, у ..., закључен купопродајни уговор између продавца СС и купца АА, о куповини стана површине 57,20 м² по цени од 150.000,00 динара. Овај стан је у листу непокретности ... к.о. ..., уписан као власништво тужилге у целости. Првостепени суд утврђује да су новац за куповину овог стана обезбедили родитељи тужилге, продајом гараже и стана у ..., те да су се брат тужилге ЈЈ и сестра ТТ сагласили да стан у ... и на ... буду уписани на име тужилге. С друге стране, тужилга се сагласила да породичну кућу и велику имовину на ... наследе њени брат и сестра. Тужилгин отац је био директор ..., инжењер је геодезије, мама професор књижевности и имали су солидна примања и пензије и значајну уштеђевину. Првостепени суд утврђује и да је пар месеци пре него што је купљен стан бр. ... у ..., такође купљен стан ... на истој адреси, који није предмет противтужбеног захтева. У наведени стан се прво уселило цело породично домаћинство изузев оца тужилге, који је у међувремену преминуо, да би након што је купљен стан ..., тужилгина мајка са децом тужилге из првог брака преселила у тај стан.

На основу овако правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд одбија примарни и евентуални тужбени захтев за признање права власништва на некретнинама које су предмет наведених захтева, одбија противтужбени захтев за признање права власништва на некретнинама које су предмет противтужбеног захтева, те противтужбени захтев у делу којим се тражи утврђење заједничке имовине на покретним стварима, са образложењем да тужени ББ током поступка није доказао да покретне ствари које су обухваћене противтужбеним захтевом и постоје.

За одлуку у овој правној ствари, меродавне су одредбе Породичног закона, Закона о предузећима, Закона о привредним друштвима и Закона о предузетницима.

Према одредбама Закона о предузећима (Сл.лист СРЈ 29/96, 33/96, 29/97, 59/98, 74/99, 36/2002) и затима Закона о привредним друштвима (Сл.гласник РС бр.125/04), чланство у привредном друштву може се стећи искључиво уношењем одговарајућег улога који постаје имовина друштва. Уговор о оснивању друштва има облигационоправна и статусна дејства, на основу њега настаје привредно друштво као правни субјект, који се уписује у судски регистар, па својина друштва постаје и улог из заједничке имовине, којим је самовласно располагао један од брачних другова. Уговор о оснивању друштва потписују само оснивачи друштва и његова права и обавезе се тичу само оснивача друштва, а не и брачног друга који није потписник истог.

Из наведеног даље следи да заједничка имовина брачних другова постаје својина друштва од тренутка уношења у друштво, чиме се на овој имовини искључују власничка права како улагача, тако и његовог брачног друга. У питању је оригинаран начин стицања својине прописан одредбама Закона о предузећима и Закона о привредним друштвима, из којих разлога је искључена могућност да се на ствари унетој у друштво признају било која стварна права брачног друга улагача те имовине, већ брачни друг може остварити само облигационоправни захтев према свом супругу, који је самовласним располагањем унео део заједничке имовине као свој оснивачки улог у

привредно друштво и овај се захтев исказује у одређеној своти новца сразмерно доприносу брачног друга који није члан друштва у стицању те имовине.

Надаље, чл. 184 Породичног закона је прописано да, при деоби заједничке имовине, ствари за вршење заната или занимања једног од супружика припадају том супружнику у искључиву својину са урачунавањем у његов део, из чега даље следи да је искључена могућност да се усвајањем захтева брачног друга за повраћај дела имовине унете у друштво као оснивачки улог његовог супруга омогући гашење правног субјективитета привредног друштва.

Чл. 171 ст.1 Породичног закона је прописано да имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку, представља њихову заједничку имовину. Према одредби чл.180 ст.2 истог Закона, претпоставља се да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки, док су осталим одредбама прописани услови под којима суд може одредити већи удео једног од супружника у стицању заједничке имовине. Ради правилне примене наведене одредбе, поставља се питање да ли се и приход остварен од улога унетог у привредно друштво може сматрати заједничком имовином брачних другова. Садржина наведене одредбе упућује на то да заједничка имовина није одређена као имовина стечена приходом од рада, већ као имовина стечена радом. Према томе, добит је резултат пословања привредног друштва као самосталног правног субјекта, па је тако остварен приход друштва резултат пословања друштва, па се у смислу наведене одредбе не може сматрати заједничком имовином брачних другова.

Брачни друг може и личним радом доприносити стицању добити друштва. За тако уложен рад, њему се исплаћује одређена накнада-плата. Она је саставни део трошкова пословања а не остварене добити друштва. Таква зарада се остварује личним радом оснивача-члана друштва, а не његовим учешћем у оствареној добити друштва. Према томе, овако остварен приход је резултат рада брачног друга члана друштва и он представља заједничку имовину брачних другова. Насупрот томе, добит остварена пословањем друштва, расподељује се његовим члановима на основу чланских права у друштву, а не на основу уложеног рада. Зато сагласно чл. 168 ст.2 Породичног закона, која прописује да имовина коју је супружник стекао у току трајања брака деобом заједничке имовине, односно наслеђем, поклоном или другим правним послом којим се прибављају искључиво права, имовина стечена учешћем у оствареној добити друштва, представља његову посебну имовину, јер је прибављена бестеретним стицањем брачног друга члана привредног друштва.

Приватни предузетник је физичко лице које, ради стицања добити, оснива радњу и самостално обавља делатност (чл.1а Закона о приватним предузетницима (Сл.гласник СРС 54/89 и 9/90 и РС 46/91, 53/95 и 35/2002). Оваква законска дефиниција предузетника указује на то да се и предузетничко обављање делатности врши од физичког лица са циљем стицања профита-добити. Та делатност се обавља средствима и опремом која су власништво предузетника. И у том случају, средства рада приватног предузетника могу представљати предмет заједничке имовине у неопредељеном делу и његовог брачног друга, па се и у том случају поставља питање која су права брачног друга предузетника према тим средствима и добити оствареној радом истим.

Осим тога, средства рада приватног предузетника чине његову персоналну имовину, јер радња нема статус посебног правног субјекта. Та средства у одређеном уделу представљају и предмет заједничке својине његовог брачног друга.

Средства рада којима се обавља предузетничка делатност по правилу потичу од заједничке имовине брачних другова, али се упркос томе морају третирати као посебна имовина приватног предузетника. То становиште темељи се на одредби чл.184 Породичног закона, којом се ствара правни основ за конверзију својинских права на тим средствима тако што од предмета заједничке својине постају предмет посебне имовине, а тиме и приватне својине предузетника. Отуда се, сагласно одредби чл.184 Породичног закона брачном другу предузетника мора признати само облигационо правни захтев у вредности адекватној његовом доприносу у стицању тих средстава. У противном, за случај да се брачном другу предузетника призна право на реалну деобу и тих ствари створила би се могућност да се постављањем и реализацијом таквог захтева од стране брачног друга предузетника исти онемогући у обављању своје привредне делатности. Такав поступак би угрозио не само правну сигурност предузетника у обављању предузетничке делатности, већ би се угрозила и права трећих лица која ступају у правне односе са предузетником у обављању његове привредне делатности.

Ово и из разлога што средства која служе у обављању предузетничке делатности морају представљати и предмет одговорности за обавезе које предузетник заснива према трећим лицима. Због свега тога изгубио би се сваки смисао постајања приватног предузетништва, а следом наведеног очито је и да сва средства која служе обављању предузетничке делатности морају представљати посебну имовину брачног друга који ту делатност обавља, док његовом супругу припада облигационо правни захтев адекватан вредности његовог доприноса, у стицању предметних средстава.

Ценећи жалбене наводе странака, при том водећи рачуна по службеној дужности о материјалном праву релевантном за одлуку у овој правној ствари, другостепени суд налази да жалбе тужиле изјављене на првостепену пресуду и решење којим је одбијен њен захтев за ослобођење од плаћања судске таксе, да жалба туженог ББ у делу који се односи на одбијајући део одлуке о противтужбеном захтеву који се односи на признање права власништва на некретнини у ..., и на одлуку о трошковима поступка нису основане, док је поводом жалбе овог туженог првостепена пресуда укинута у делу у коме се тражи власништво на некретнини која се налази на територији ... и у том делу је противтужба одбачена, а да су жалбе тужених ВВ и ГГ, које су изјављене на одлуку о трошковима поступка, основане, из разлога који следе:

Супротно жалбеним наводима странака, првостепена пресуда није захваћена битном повредом из чл. 361 ст.2 т.12 ЗПП, јер пресуда нема недостатака због којих се не може испитати, изрека пресуде не противречи разлозима, разлози о битним чињеницама су јасни и непротивречни и о битним чињеницама не постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини исправа и записника о исказима датим у поступку и самих исправа и записника о изведеним доказима.

Наиме, супротно жалбеним наводима тужилге да се првостепена пресуда заснива на наводима из поднесака тужених, да се чињенично стање утврђује оценом и вером у наводе из поднесака из садржаја првостепене пресуде и поднесака тужених, на које тужилга паушално указује, чињенице које говоре о томе на који начин је стицана имовина која је предмет овог спора, првостепени суд је утврдио правилном оценом исказа парничних странака и садржаја писмене документације. Надаље, супротно жалбеним наводима тужилге, првостепени суд је из исказа саме тужилге утврдио послове које је она обављала, утврђујући при томе као битну чињеницу, која жалбеним наводима није доведена у сумњу, да је за своје послове тужилга примала зараду, па жалбено указивање тужилге на то како је првостепени суд окарактерисао послове које је она обављала није од значаја за другачију одлуку у овој правној ствари.

Супротно жалбеним наводима тужилге, првостепена пресуда није захваћена битном повредом из чл.361 ст.1 у вези чл.223 ст.3 ЗПП, и чл. 361 ст.2 т.7 ЗПП, јер тужилги није ускраћено Уставом загарантовано право на правично суђење из чл. 32 ст.1 Устава РС, јер тужилга није онемогућена од стране поступајуће судије да докаже своје наводе из тужбе са циљем утврђивања битних чињеница.

Образлажући ове жалбене наводе, тужилга указује на то да првостепени суд не цени и не утврђује релевантне чињенице које произлазе из поднесака тужилге од 28.05.2013. године и 01.04.2013. године. Жалбеним наводима се указује и на то да првостепени суд не утврђује чињеницу да тужилга, за разлику од тужених има евиденцију свих СЗР које је основала до 2000. те године и преко којих су остваривана наплата и финансијска средства за куповину и изградњу некретнина које су предмет овог поступка, они о том делу пословања ништа не знају јер је њихов посао био да раде у производњи и производе делом монтирају на терену, сем оних производе које су монтирали дилери које је организовала тужилга.

Из садржаја поднеска од 01.04.2013. године, који је суду достављен 08.04.2013. године, произлази да је тужилга уз поднесак доставила доказе о власништву ..., о оснивању ..., те копију радне књижице, које је првостепени суд узео у подлогу своје одлуке.

Надаље, супротно жалбеним наводима да је тужилги ускраћено право на доказ, јер је првостепени суд одбио све доказне предлоге тужилге из поднесака од 14.12., 01.04.2013. године и 28.05.2013. године као сувишне, другостепени суд налази да је чињенично стање правилно и потпуно утврђено, те да је првостепени суд основано одбио извођење предложених доказа из наведених поднесака, јер они у ситуацији када се првостепени суд у смислу чл.3 ст.1 ЗПП мора кретати у границама постављеног тужбеног захтева, који није постављен као облигационоправни захтев, већ као стварноправни захтев, не би довели до другачије одлуке у овој правној ствари.

Жалбом тужилге се наводи да је првостепени суд одбио доказне предлоге из разлога што тужилга није доказала да је са туженима 2 и 3 реда била у широј породичној заједници, мада је према жалбеним наводима ова чињеница потпуно ирелевантна, имајући у виду постављене тужбене захтеве о којима је суд одлучивао, а као други разлог се наводи да су све некретнине које су

предмет тужбеног захтева у власништву тужених 2. и 3. реда, а не бившег супруга тужилъе-туженог 1. реда.

Основано се жалбом тужилъе указује на то да предмет тужбеног захтева није стицање у породичној заједници, него стицање заједничким радом, међутим, погрешан закључак првостепеног суда да тужилъа свој тужбени захтев заснива на стицању у породичној заједници, а не на стицању заједничким радом, није довео и до погрешне одлуке суда о основаности тужбеног захтева у односу на тужене ВВ и ГГ, нити је због наведеног погрешног закључка првостепена пресуда захваћена битном повредом поступка из чл. 361 ст.2 т.12 ЗПП, на шта жалба неосновано указује. Из правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања првостепене пресуде, произлази да су некретнине које су предмет спора, стечене радом самосталних занатских радњи тужених, из којих разлога тужилъа не може на наведеним некретинама стећи власничка права, јер је супротно жалбеним наводима, за свој рад у оснивању и раду наведених радњи, остваривала зараду. Поред наведеног разлога на основу већ изнетог правног става да тужилъа као бивши брачни ББ може у односу на имовину стечену њеним уделом заједничке имовине у пословању предузетничке радње и касније привредних друштава поставити само облигационоправни захтев, погрешан закључак првостепеног суда о основу на коме тужилъа заснива своје тужбене захтеве, није довео и до погрешне одлуке у овој правној ствари.

Надаље, жалбом тужилъе се указује на то да првостепени суд одбија доказне предлоге тужилъе погрешно образлажући да тужилъа формално-правно не оспорава споразум о намерама из 2004.г одине. Међутим, како из већ наведених разлога тужилъа не може стећи својину на имовини предузетника, то наведено образложење првостепеног суда није било од утицаја на ваљаност одлуке о тужбеном захтеву.

Из изнетих разлога, нису од утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари ни жалбени наводи тужилъе којима се указује на то да је тужилъа предложила да се од Управе за привреду Града Новог Сада затражи копија решења о отварању свих радњи побројаних у поднеску од 14.12.2012. године, које је тужилъа основала са решењем о паушалном плаћању пореза, те да се саслушају сведоци ЋЋ, УУ, ФФ, КК и ХХ, као лица која су означена као оснивачи појединих радњи само формално, док су средствима са рачунима тих радњи располагали тужилъа и тужени 1. реда, те да суд одреди финансијско вештачење о пословању свих ових радњи, те преносу средстава за изградњу зграде хотела ..., а ради доказивања, да тужени 2. и 3. реда нису остваривали зараду од производње, већ од рада на терену.

Из жалбених навода тужилъе да је одбијањем предложеног вештачења тужилъа онемогућена да докаже да тужени 2 и 3 реда у својим СЗР нису производили венечијанере, тракасте завесе и друго, те да је с обзиром да је утврђено да је продајом ових производа остварена зарада за куповину и изградњу некретнина које су предмет овог поступка, и то у СЗР у којој је оснивач тужени 1. реда, произлази да тужилъа не оспорава чињенично утврђење да су некретнине које су предмет тужбеног захтева стечене радом самосталних занатских радњи, а по ком основу, тужилъа као бивша супруга туженог ББ и као лице које није било оснивач наведених радњи, може поставити само облигационо-правни, а не и стварно-правни захтев, а из већ изнетих разлога.

Жалбом тужилге се надаље указује на то да је у време покретања овог поступка, ..., пословно-стамбена зграда ..., код РГЗ био уписан као власништво ..., чији је заступник и оснивач сада пок. ЦЦ, да је тужени 2. реда након подношења тужбе исходовао упис права власништва на предметној непокретности на своје име, те да је првостепени суд, учинио битну повреду одредбе чл. 361 ст.2 т.7 ЗПП када је одбио да из РГЗ Службе за катастар непокретности затражи копију исправе из збирке исправа на основу које је упис власништва извршен, а при жалбеним наводима саме тужилге да је предметна некретнина стечена приходима који су остварени радом занатских радњи, из већ изнетих разлога о непостојању права тужилге на власнички удео на згради хотела ..., нису основани.

Из истих разлога, неосновани су и жалбени наводи да је првостепени суд повредио тужилгино право на доказ, јер је одбио да тужилги изда потврду о постојању правног интереса да би могла од РГЗ и ЈП Завод за изградњу града да сама прибави сву неопходну документацију, те жалбени наводи којима се указује на то да је првостепени суд погрешно утврдио годину изградње хотела.

При чињеничном утврђењу да су некретнине које су предмет тужбеног захтева стечене радом занатских радњи тужених, и при већ изнетом ставу у овој другостепеној одлуци да тужилга, која нема статус оснивача, може према оснивачима привредног друштва остварити само облигационо-правни захтев адекватан свом доприносу у стицању заједничке имовине, која је унета у привредно друштво, указивање тужилге у жалби да суд није утврдио ко је од тужених колико учествовао у стицању предметних некретнина, није од утицаја на правилност одлуке првостепеног суда о примарном и евентуалном захтеву тужилге.

Испитујући поводом жалбе тужилге, правилну примену материјалног права у одлуци првостепеног суда којом одбија и евентуални тужбени захтев, другостепени суд налази да је првостепени суд правилно одбио евентуални тужбени захтев, јер тужилга као невласник, не може трпети штету због оптерећења некретнина хипотекама и због не коришћења истих.

Неосновано тужилга жалбом оспорава и решење којим је одбијена њена молба за ослобађања од плаћања судске таксе, с обзиром на то да из садржаја првостепених списа произлази да је тужилга власник некретнине у ..., четворособног стана на ... те имовине побројане у делимичном судском поравнању сачињеном на главној расправи у овом предмету дана 04.10.2011. године, из чега следи да тужилга није лице без имовине, те је првостепени суд правилном применом одредбе чл 164 ЗПП одбио захтев тужилге за ослобађање од плаћања судских такси.

Жалбеним наводима туженог ББ указује се на то да након утврђења да нити тужилга, нити он пре него што су засновали заједницу живота нису имали ништа од некретнина, те да је нелогично да су њени родитељи, који нису имали приходе, њој, док је била у браку са туженим, купили некретнине које су предмет противтужбеног захтева, утврђујући да су родитељи тужилге имали знатну уштеђевину, а без утврђења о којој се уштеђевини ради, првостепени суд погрешном оценом доказа утврђује из којих средстава су купљене некретнине које су предмет противтужбеног захтева. Полазећи од одредбе

чл.168 ст.2 Породичног закона, којим је прописано да имовина коју је супружник стекао у току трајања брака деобом заједничке имовине, односно наслеђем, поклоном или другим правним послом којим се прибављају искључиво права, представља његову посебну имовину, садржаја првостепених списа из којих произлази да је тужилца, осим предлога за саслушање странака и сведока, доставила и купопродајни уговор као доказ о власништву родитеља тужилце на стану у ..., чијом каснијом продајом и додавањем средстава родитеља тужилце је купљен прво стан у улици ..., а затим и стан на ..., који је предмет противтужбеног захтева, овај суд налази да тужени ББ, у смислу одредбе чл.220 ЗПП није у поступку пружио доказе који би довели у сумњу правилност чињеничног утврђења првостепеног суда у погледу начина стицања предметног стана, због чега су наведени жалбени наводи туженог ББ цењени као неосновани.

Како се жалбом туженог ББ не дају посебни разлози за побијање првостепене пресуде у делу којим је одбијен противтужбени захтев за признање заједничке својине на покретним стварима, овај суд налази да је у наведеном делу првостепена пресуда донета правилном применом одредбе чл.220 ЗПП.

Надаље, жалбом туженог ББ се основано указује на то да не постоји надлежност суда у Републици Србији, за одлуку о стварним правима на некретности у Одредбом чл.54 Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља, прописано је да у споровима о имовинскоправним захтевима постоји надлежност Републике Србије, ако се на територији Републике налази имовина која се тужбом тражи, док је одредбом чл.56 истог Закона прописана искључива надлежност Републике Србије у споровима о праву својине и другим стварним правима на непокретности, ако се непокретност налази на територији Републике Србије.

Иста законска решења предвиђена су и одредбама Закона о међународном приватном праву Црне Горе, којим је у чл. 119 ст.1 прописано да је суд Црне Горе искључиво надлежан у поступцима у којима је предмет стварно право на непокретности, ако се непокретност налази у Црној Гори, док је чл.144 истог Закона прописано да се страна судска одлука неће признати, ако у предметној ствари постоји искључива надлежност суда Црне Горе.

Како се стан у ..., који је предмет противтужбеног захтева налази на територији Црне Горе, то је првостепена пресуда у делу у коме је одлучено о основаности противтужбеног захтева за признање сувласништва туженог ББ на предметној непокретности захваћен битном повредом из чл. 361 ст.2 т.2 ЗПП, па је Апелациони суд у наведеном делу, жалбу усвојио, применом чл. 376 ст.2 ЗПП првостепену пресуду укинуо и противтужбу у наведеном делу одбацио.

Надаље, супротно жалбеним наводима туженог ББ којима се напада одлука о трошковима поступка, овај суд налази да је првостепени суд правилно проценио успех тужилце и овог туженог у целокупном поступку и правилном применом чл.149 ст.2 ЗПП одлучио да тужилца АА и тужени ББ у међусобном односу у овој парници, сnose свако своје трошкове поступка.

Ценећи успех тужених ВВ и ГГ у овом поступку, а поводом њихових основаних жалбених навода којима оспоравају одлуку о трошковима поступка, Апелациони суд налази да су ови тужени успели у спору, те да је тужилца у

смислу чл.149 ст.1 ЗПП у вези чл. 150 ЗПП, те на основу важеће Адвокатске и Таксене тарифе у обавези да им надокнади трошкове састава одговора на тужбу у износу од 45.000,00 динара, трошкове таксе на одговор на тужбу у износу од 48.750,00 динара, трошкове рочишта од 26.03.2009. године, 21.04.2009. године, 14.05.2009. године, 16.05.2011. године, 04.10.2011. године, 30.11.2011. године, 06.11.2012. године, 18.12.2011. године, 26.02.2013. године, 08.04.2013. године, 09.05.2013. године и 27.06.2013. године по 47.250,00 динара, трошкове рочишта 31.01.2012. године 23.625,00 динара, трошкове састава жалбе 49.500,00 динара, односно све укупно 733.875,00 динара, па је одлуку о трошковима поступка у односу на ове тужене преиначио.

Имајући у виду све напред изнето, Апелациони суд је применом чл. 375 ЗПП, чл.387 ст.1 т.3 ЗПП и чл.376 ст.2 ЗПП одлучио о жалбама тужиле и тужених изјављеним на првостепену пресуду, док је првостепено решење којим је одлучено о захтеву тужиле о ослобођењу од плаћања таксе, потврђено применом чл. 387 ст.1 т.2 ЗПП.

Зто:

Председник већа-судија,

Јулијана Будинчевић с.р.

НАПОМЕНА:

РЕВ: 1217/2014 од 20.04.2015.године, одбијена је као неоснована ревизија тужиле од 21.01.2014.године изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3921/13 од 11.12.2013 године у првом и четвртном ставу изреке.

Ревизија тужиле од 23.01.2014. године изјављена против исте пресуде Апелационог суда у Новом Саду у другом ставу изреке, се ОДБАЦУЈЕ као недозвољена.